

jeg tror, at Undervisningen dels ved denne og dels navnlig ved Realskolen staar saa høit, at den næppe staar høiere andetsteds. Jeg skal dernæst særlig gjøre opmærksom paa, hvad jeg tror kan have en vis Betydning, at den Skole, her er Tale om, ikke er nogen for Thisted By og heller ikke for Thisted Amt særlig Skole, men at den benyttes meget af Folk udenfor Amtet baade fra Viborg, og Ringkjøbing Amter, idet den frekventeres af Elever fra Skive, Lemvig og Holstebro foruden af Elever fra den anden By i Thisted Amt, nemlig Nykjøbing. Jeg finder mig saameget mere foranlediget til at fremhæve dette Moment: Skolens Betydning udover selve Amtet, som det maatte kunde have en vis Indflydelse i det Mindste paa enkelte Medlemmer heri Salen. Jeg tilstaaer, at jeg ved at udtale dette tænker ganske særligt paa den ærede Ordfører. Det er nemlig i min Grunding, at for et Par Maaneder siden ved Behandlingen af et Jernbaneforslag, vedrørende Thisted Amt, udtalte den ærede Ordfører en Kritik over de betydelige Bøslø, der vare bevilgede af Amtsrådet og 4 Herreders samtlige Sognekommuner til Understøttelse af denne Sag, og den ærede Ordfører udtalte, at paa samme Tid, Thisted Amtsråd i flere Aar havde negtet at give et Tilskud af nogle hundrede Rigsdaler til Realskolen deroppe, erklærede det samme Amtsråd, at det og Sognekommunerne havde Naad til at give 1 Million Kr. til Jernbanen. Det forekommer mig, at der i denne Udtalelse af den ærede Ordfører laa ligesom en vis Behreidelse mod det paagjældende Amt, fordi det vilde fremme Samferdselsmidlerne tilbøls efter Ordførers Mening paa Bekostning af Dplysningen. Nu foreligger der her to Maanedes efter til Afstemning for Folkethinget en Sag, hvoraf det fremgaar, at man deroppe, foruden at ville hjælpe paa de flette Samferdselsmidler ogsaa vil hjælpe paa Skolevæsenet, og saa synes jeg med en vis Berettigelse at have kunnet vente af den ærede Ordfører, at han, som dengang optraadte saa stærkt mod Amtets, som jeg paastaar, berettigede Fordring paa en Jernbane til Thisted, idet han kritiserede Amtets Mangel paa Interesse for Undervisningen, nu vilde have støttet Bestræbelser fra dette Amts Side for at ophjælpe Undervisningen i den paagjældende Kjøbstad og det paagjældende Amt, en Undervisning, som tillige er til Fordel for to andre Amter. Jeg haaber, at der vil være Mulighed for endnu i denne Samling ved Finantslovens 3die Behandling at faae et Tilskud fra Statens Side, idet jeg ikke betvivler, at den høitærede Minister foruden at slutte sig til, hvad jeg har anført, vil kunne give yderligere Dplysninger, der muligen kunde stemme det ærede Finantsudvalg og det høie Thing gunstigere for Sagen. Et Punkt ønsker jeg endnu at gjøre opmærksom paa, nemlig selve den pekuniære Side af det foreliggende Spørgsmaal. Den paagjældende Skole

stiftede i sin Tid en Gjæld, som den forrenter og afbetaler med 1500 Kr. aarligt, tror jeg; Gjælden vil være betalt i Løbet af en 8—9 Aar, og efter den Tids Forløb vil der da kunne være Tale om ikke længere at give et saadant yderligere Tilskud som det, der her begjæres. Det forekommer mig nu at maatte være en yderligere Opfordring til at give dette Tilskud, at det strax ved sin første Fremkomst forkynnder sig som kun værende af en rent foreløbig Natur.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaae): Den ærede sidste Læser har saa udfølgelig og varmt anbefalet det af Ministeriet stillede Forslag om en Forhøielse af Bidraget til Thisted Realskole, at jeg ganske kan henholde mig til ham. Jeg kan kun bekræfte, hvad han har udtalt, at denne Skole har arbeidet med overmaade megen Energi og Dygtighed, at der fra den er udgaaet dygtige, ansete Mænd, og at den spiller en betydelig Rolle oppe i den fjertliggende Egn. Jeg tillader mig derfor ogsaa ganske at slutte mig til den ærede Læser, idet jeg varmt tilraader det ærede Thing at vedtage det af Ministeriet gjorte Forslag. — Med Hensyn til Folkehøiskolerne her i Landet, hvorom der idag har været talt udføligere af den ærede Ordfører, behøver jeg vist ikke nærmere at berøre, hvad jeg alt yttrede igaar, at jeg anser det for overordentlig vigtigt for Folkeoplysningens Fremme omkring i Landet, at Folkehøiskolerne blive udviklede mere og mere, at der kan reise sig Skoler omkring i Landet, der kunne være et Mellemled mellem de lavere og de høiere Undervisningsanstalter. Jeg udtalte igaar, hvor vigtigt det er, at der er en Samvirken mellem Universitetet og Folkehøiskolerne, og det maa maatte være mig tilladt her at gjøre en kort Antydning af, hvorledes jeg blandt Andet har tænkt mig, at man mulig i en kommende Tid kunde virke hen i en saadan Retning. Jeg antager nemlig, at det vilde være meget hensigtsmæssigt at følge det Exempel, som er givet i andre Lande, at lade begavede og dygtige Docenter fra Hovedstaden til forskjellige Tider reise rundt i Landet for at holde Foredrag ved Folkehøiskolerne og i Byerne for Befolkninger, der ellers ikke have Leilighed til paa den Maade at blive bekendte med Hovedresultaterne af det videnskabelige Arbejde. Jeg skal saaledes kun nævne, at i England er der fra de gamle Universiteter, som man ellers skulde tro endnu vare stærkt grebne af den gamle Tids Mand uden at de fulgte med de nyere Bevægelser, allerede i længere Tid til forskjellige Byer i Landet udsendt baade yngre Docenter og ældre Professorer, som med stort Bisald have holdt Foredrag, der have virket til Gavn og Betsignelse i vide Kredse. Ligeledes er der i Preussien i den senere Tid anvendt overordentlig store Bekostninger, for at yngre Docenter paa lignende Maade kunne reise